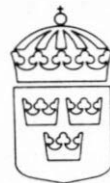

Redogörelse till riksdagen

1985/86:12

från svenska delegationen vid Europarådets
parlamentariska (rådgivande) församling rörande
församlingsmötena under tiden maj 1984–februari
1985 (36:e sessionen)

Redog.
1985/86:12

Riksdagens Europarådsdelegation överlämnar bifogade redogörelse för de tre församlingsmötena i Strasbourg (maj 1984, september–oktober 1984, januari–februari 1985) som ägde rum under församlingens 36:e session. Till redogörelsen är fogad en förteckning över församlingens samtliga rekommendationer, resolutioner och andra beslut under samma tidrymd.

Stockholm den 18 november 1985

På delegationens vägnar

Stig Alemyr

John-Christer Åhlander

1. Allmänt om församlingens arbete	3
2. Den svenska representationen	3
3. Politiska frågor och frågor som berör europeiska icke-medlemsländer	6
4. Ekonomiska frågor	10
5. Sociala frågor – hälsovård	13
6. Juridiska frågor	14
7. Kulturoch utbildning	15
8. Vetenskap, teknologi, miljö, kommunala myndigheter	16
9. Befolknings- och flyktingfrågor	17
10. Jordbruksfrågor	17
Bilaga: Förteckning över församlingens beslut	19

1. Allmänt om församlingens arbete

Europarådets parlamentariska församlings 36:e session var stadgeenligt fördelad på tre delsessioner. De ägde rum under tiden den 7–11 maj 1984, den 26 september–4 oktober 1984 och den 28 januari–1 februari 1985. Dessa plenarmöten hölls i Strasbourg.

Församlingens s. k. minisession hölls i Oslo den 25–28 juni 1984.

Den tyske socialdemokraten Karl Ahrens omvaldes vid majmötet till församlingspresident.

Anders Björck valdes vid samma möte till vicepresident i församlingen.

Majmötet hade också att förrätta val av generalsekreterare. De tre kandidaterna var sittande generalsekreteraren Franz Karasek för omval, vidare den spanske ledamoten av församlingen och f. utrikesministern Marcelino Oreja Aguirre samt Norges ambassadör i Danmark, f. FN-ambassadören Ole Ålgård. Ålgård hade uttalat stöd av de övriga nordiska delegationerna. Valet utföll så att Oreja fick 85 röster, Karasek 39 och Ålgård 36 röster. Därmed var Marcelino Oreja Aguirre vald till ny generalsekreterare i Europarådet.

Den nye generalsekreteraren tillträdde sitt ämbete den 1 oktober 1984 och hade därvid tillfälle att i samband med höstmötet göra sitt första framträdande inför församlingen.

Han underströk därvid särskilt Europarådets roll när det gäller skyddet av de mänskliga rättigheterna. Han efterlyste ökad koncentration av de aktiviteter Europarådet sysslar med. Som en av sina mest angelägna arbetsuppgifter pekade han på att förbättra relationerna mellan församlingen och ministerkommittén samt att ta itu med relationerna gentemot EG.

Under församlingens 36:e session kom återigen frågor rörande situationen och utvecklingen i ett antal medlemsländer att starkt göra sig påminda. Det gällde framför allt utvecklingen i Turkiet och därtill hörande frågor om godkännande av fullmakter för en turkisk delegation. Även Cyperns representation i församlingen blev föremål för diskussion. Förhållandena i Malta gav också anledning till viss debatt under januarimötet. I övrigt diskuterades särskilt i olika sammanhang den viktiga frågan om det framtida samarbetet med EG.

Från svensk sida hade delegationens ordförande Stig Alem yr anledning att under januarimötet som hela delegationens uppfattning framföra att man önskade se ökad koncentration av de frågor församlingen sysslar med. Alem yr efterlyste särskilt att församlingen i högre grad än hittills borde syssla med rent europeiska frågor av gemensamt intresse.

2. Den svenska representationen

Till den 36:e sessionen anmälde riksdagen följande valda ombud och suppleanter i församlingen och dess organ.

Stig Alemyr (s), delegationens ordförande
 Anders Björck (m), delegationens vice ordförande
 Lennart Pettersson (s)
 Einar Larsson (c)
 Kurt Hugosson (s)
 Margaretha af Ugglas (m)

Suppleanter:

Doris Håvik (s)
 Lennart Blom (m)
 Anita Persson (s)
 Karin Andersson (c)
 Lars Gustafsson (s)
 Björn Körlof (m)

Ombuden och suppleanterna är fördelade på församlingens 14 utskott, vilka sammanträder i samband med församlingens plenarmöten och även mellan dessa. I utskotten bereds ärenden som församlingen har att besluta om. På grundval av utskottens betänkanden och förslag antar församlingen rekommendationer till ministerkommittén, resolutioner, yttranden och direktiv. Ett av utskotten, kallat det ständiga utskottet, har fullmakt att besluta på församlingens vägnar under tider då församlingen inte sammanträder i plenum.

De svenska ombuden och suppleanterna har under verksamhetsperioden varit fördelade på församlingens utskottet på följande sätt:

	<i>Ordinarie</i>	<i>Suppleanter</i>
Ständiga utskottet	Hugosson Pettersson Björck	Alemyr
Politiska utskottet	Alemyr Björck	Pettersson Larsson
Utskottet för ekonomi och utveckling	Pettersson af Ugglas	Hugosson Björck
Social- och hälsovårdsutskottet	Håvik Andersson	Hugosson Körlof
Juridiska utskottet	Hugosson Körlof	Håvik Blom
Kultur- och utbildningsutskottet	Gustafsson Körlof	Alemyr Andersson
Utskottet för vetenskap och teknologi	Pettersson Larsson	Gustafsson af Ugglas

Utskottet för regionplanering och kommunala frågor	Alemyr Blom	Pettersson Larsson
Utskottet för befolknings- och flyktingfrågor	Persson Andersson	Håvik Körlof
Utskottet för procedurfrågor	Håvik	Blom
Jordbruksutskottet	Larsson	Persson
Utskottet för förbindelser med europeiska icke-medlemsländer	Hugosson	af Ugglas
Utskottet för förbindelser med de nationella parlamenten och allmänheten	Björck	Gustafsson
Budgetutskottet	Persson	Blom

Vid majmötet omvaldes Kurt Hugosson till ordförande i utskottet för förbindelser med europeiska icke-medlemsländer. Lennart Pettersson valdes vid samma möte till ordförande i utskottet för vetenskap och teknologi och Karin Andersson till förste vice ordförande i utskottet för befolknings- och flyktingfrågor.

Flertalet utskott har tillsatt underskott, vilka i många fall är tämligen permanenta år från år, medan andra kan utses med anledning av en särskild fråga. Följande svenska ledamöter har under verksamhetsperioden eller del av den varit ledamöter av sådana underskott.

Stig Alemyr av politiska utskottets underutskott för läget i Mellanöstern; Anders Björck av dess underutskott för läget i Turkiet; Lennart Pettersson med Anders Björck som suppleant av ekonomiska utskottets underutskott för förbindelser med internationella organisationer; Kurt Hugosson av dess underskott för sysselsättning; Doris Håvik med Karin Andersson som suppleant av socialutskottets underutskott för den europeiska, sociala stadgan och av dess underskott för sysselsättning; Doris Håvik med Kurt Hugosson som suppleant av juridiska utskottets underutskott för mänskliga rättigheter; Björn Körlof av dess underutskott för strafflagstiftning och kriminologi och av dess underskott för arbetsprogrammet med Kurt Hugosson som suppleant; Kurt Hugosson av dess underutskott om terrorism i Europa, av dess underutskott för läget i Turkiet och av dess underutskott för läget i Malta; Lars Gustafsson av kulturutskottets underutskott för universitetsfrågor; Lennart Pettersson av vetenskaputskottets arbetsutskott för den sjätte vetenskapliga parlamentarikerkonferensen; Lars Gustafsson av dess underutskott för vetenskapligt samarbete; Stig Alemyr av regionalutskottets underutskott för Europarådet och av dess underutskott för regionplanering; Lennart Blom av dess underutskott för kommunala och regionala myndigheter och av dess underutskott för naturskydd; Karin Andersson av befolkningsutskottets underutskott för internationell folkvandring; Anita Persson av dess underutskott för flyktingar och av dess underutskott för befolkningsstudier.

Turkiet

Församlingens 36:e session inleddes med att delegaterna hade att ta ställning till de *fullmakter* som presenterats av en *turkisk delegation*. – En turkisk delegation hade redan under föregående församlingsmöte, i januari, presenterat fullmakter. Församlingen tog dock aldrig ställning till dessa vid det mötet. – Sedan procedurutskottet nu, med en majoritet av 13 röster för, 7 emot och 2 avstående, rekommenderat församlingen att godkänna de turkiska fullmakterna, beslutade församlingen i enlighet härmed med röstsiffrorna 91 för, 50 emot och 10 avstående. Godkännandet föregicks av en på grund av tidsbrist kortfattad debatt.

Lasse Budtz (dansk socialdemokrat) talade å hela den socialistiska gruppens vägnar och underströk att de turkiska fullmakterna borde underkännas, eftersom det parlament som utfärdat dem ej var representativt. Härtill kom att mänskliga rättigheter icke respekterades i Turkiet. Budtz menade att frågan om de turkiska fullmakterna principiellt också berörde Europarådets framtid.

Sir Fredrick Bennet (brittisk konservativ) talade å konservativa gruppens vägnar till förmån för godkännande av fullmakterna. Huvudargumentet var, att såväl Spanien som Portugal på sin tid hade accepterats som medlemmar i Europarådet, trots att dessa länders demokratier vid respektive tidpunkt för medlemskapsansökan ej varit fullödiga.

Björn Elmquist (dansk liberal) talade å liberala gruppens vägnar för ett godkännande under förutsättning att utvecklingen mot demokrati i Turkiet gick i rätt riktning.

Riksdagsledamoten Lennart Pettersson klargjorde i ett skriftligt inlägg de svenska socialdemokratiska ledamöternas negativa inställning i fullmaktsfrågan.

Församlingen diskuterade också ingående *läget i Turkiet*. Skiljelinjen gick såsom tidigare mellan konservativa och socialdemokratiska ledamöter. De förra underströk de förbättringar som ägt rum i Turkiet senaste tiden och jämförde det aktuella läget med förhållandena vid tidpunkten för det militära maktövertagandet 1980. De senare underströk, att Turkiet inte uppfyllde Europarådets krav på demokrati och betecknade det rådande läget som otillfredsställande.

Till grund för debatten låg dels en rapport (dok. 5208), utarbetad av Ludwig Steiner (österrikisk kristdemokrat) för politiska utskottet, dels ett yttrande (dok. 5216) från juridiska utskottets rapportör Pieter Stoffelen (holländsk socialist).

Kort tid före församlingens möte hade för övrigt politiska och juridiska utskottens två underkommittéer för Turkiet genomfört en "fact-finding mission" i Turkiet 26–28 april.

I sin introduktion av rapporten underströk Steiner, att vissa framsteg gjorts vad gällde demokratis återupprättelse, men att det inte var tillräckligt. Det låg nu Europarådet att noga följa utvecklingen i Turkiet och politiska och juridiska utskotten skulle ha till uppgift att rapportera tillbaka till församlingen.

Stoffelen presenterade en analys av situationen i Turkiet utifrån de krav som den europeiska konventionen om mänskliga rättigheter ställde. Han noterade därvid att endast tre partier tillåtits delta i de allmänna valen i november 1983. Vidare redogjorde han för hur de experter på konstitutionell rätt som rådet anlitat varit skeptiska mot den nya lagstiftning som införts, i synnerhet den som gällde de politiska partierna, men även vallagen och fackföreningslagen.

Stoffelen pekade vidare på att undantagstillstånd rådde i ett antal provinser och att många fängslade måste betraktas som politiska fångar; fackföreningsrörelsen hindrades och yttrandefriheten var begränsad.

Sammanfattningsvis menade Stoffelen att Turkiet, enligt de normer som konventionen ställde upp, ej var att betrakta som en normal parlamentarisk demokrati. Även han menade, att församlingen nog borde följa den framtida utvecklingen.

I ett inlägg redogjorde Stig Alemyr för sin kritiska syn på läget i Turkiet.

I den resolution som församlingen antog (nr 822) uppmanas de turkiska myndigheterna att fortsätta den demokratiska normaliseringsprocessen och att upphäva undantagstillståndet i hela landet, proklamera en allmän amnesti, genomföra yttrandefrihet och frihet för fackföreningar att verka. Vidare uppmanas de att respektera de mänskliga rättigheterna bl. a. genom att se till att tortyr ej förekommer. Politiska och juridiska utskotten fick i uppdrag att följa utvecklingen av situationen i Turkiet och rapportera tillbaka, senast vid början av församlingens 37:e möte, dvs. i maj 1985.

Cypern

Även *Cyperns fullmakter* blev under majmötet föremål för diskussion och omröstning. Procedurutskottet hade med 15 röster för och 6 emot samt 2 avstående föreslagit församlingen att det anmälda ombudet (grekcypriskt) och dettas suppleant skulle godkännas. Därmed skulle två platser lämnas tomma. Församlingen godkände med stor majoritet den cypriska delegaten och dennes suppleant. I sin presentation av procedurutskottets rapport beklagade Budtz att två cypriska platser lämnats tomma och uttryckte förhoppningen att man snart i församlingen skulle kunna välkomna två grekcypriska representanter och en turkcyprisk representant med motsvarande ersättare.

Övriga politiska frågor

Debatten vid majmötet om demokratins försvar mot *terrorism* i Europa kom att engagera endast ledamöter från länder som senaste tiden drabbats av terroristdåd; Storbritannien, Spanien, Frankrike, Italien. Ett ofta återkommande förslag, framfört i debatten, var utökat internationellt samarbete. Härtill hävdades Europarådets speciella ansvar på detta område.

Dessa synpunkter framfördes också i den rapport (dok. 5187) som utarbetats inför församlingens behandling av frågan av den italienske socialdemokraten Guiseppa Amadei. I sin rapport uppehöll sig denne bl. a. vid det faktum att så relativt få stater ratificerat den europeiska konventionen

om bekämpande av terrorism. – Endast drygt hälften av Europarådets medlemsländer har ratificerat denna konvention. – I ett yttrande av juridiska utskottet (dok. 5199) framfördes liknande synpunkter.

I sin rekommendation (nr 982) uppmanar församlingen ministerkommittén att verka för att medlemsländerna ratificerar den europeiska konventionen om bekämpande av terrorism liksom de övriga konventionerna med anknytning till detta område. Församlingen uttalar också sitt stöd för ett spanskt förslag att sammankalla en konferens på stats- och regeringschefsnivå för att diskutera internationell bekämpning av terrorism.

Som en uppföljning av sin tidigare rapport från september 1983 presenterade den norske stortingsledamoten Harald Lied (konservativ) vid septembermötet en ny rapport om *det framtida europeiska samarbetet* (dok. 5268). I anslutning till denna rapport presenterade den franske socialisten Philippe Bassinet en rapport från teknisk-vetenskapliga utskottet om europeiskt vetenskapligt samarbete (dok. 5275), den tyske kristdemokraten Günther Müller en rapport från kulturutskottet om europeiskt kulturellt samarbete (1982–84) (dok. 5288) och Günther Müller likaså en rapport från jordbruksutskottet om jordbruksaspekterna på EG:s utvidgning genom Spaniens och Portugals medlemskap (dok. 5260).

Lied efterlyste i sin presentation ett ökat samarbete mellan EG och Europarådet. Han betecknade samtidigt EG som den drivande kraften för europeisk integration. Den kommission av framstående statsmän som politiska utskottet föreslagit var ett komplement till församlingens egna ansträngningar att främja det europeiska samarbetet. Lied efterlyste en generös attityd till finansieringen av den tilltänkta kommissionen.

I en rekommendation (nr 994) till ministerkommittén uppmanas den att beakta, att varje strävan efter ett "Folkets Europa" måste ta hänsyn till det arbete som Europarådet lagt ned sedan sin tillkomst 1949. Församlingen efterlyser också bättre samordning mellan Europarådets och EG:s aktiviteter; generalsekreteraren bör härvidlag ha större befogenheter att förhandla med EG. Församlingen uppmanar medlemsländernas regeringar och ministerkommittén att undersöka förutsättningarna för att de östeuropeiska länderna i ökad utsträckning skall få delta i de mellanstatliga aktiviteterna inom sådana områden som kultur, undervisning och miljövard. Församlingen menar också att ministerkommittén bör godkänna att EG använder Europarådets flagga, en fråga som tidigare varit livligt omdebatterad.

I en rapport från utskottet för förbindelser med europeiska icke-medlemsländer behandlade den holländske liberalen Jan Dirk Blaaw *situationen för de etniska minoriteterna i Rumänien* (dok. 5259). Till detta hade utskottet för flyktingfrågor fogat ett särskilt yttrande (dok. 5264 rev.).

I rapporten konstateras att de mänskliga rättigheterna för vissa minoriteter och etniska grupper i Rumänien ej respekteras. Det gäller särskilt tyska och ungerska minoriteter samt zigenare och judar. Enlig rapportören förvägras dessa minoriteter rätten att bibehålla sin egen kultur och sitt eget språk samt utöva sin egen religion.

Ett förslag från en belgisk kommunist att återförvisa rapporten till utskottet avvisades efter omröstning.

I sin kommentar till debatten beklagade utskottets ordförande Kurt

Hugosson att de rumänska myndigheterna varit aktiva för att söka stoppa församlingens behandling av rapporten. För den händelse utskottet inbjöds till Rumänien för att på ort och ställe studera förhållandena accepterade Hugosson detta och detta var också bagkrunden till det förslag till direktiv som han jämte rapportören lagt fram och som sedermera antogs av församlingen (nr 424).

I den resolution som antogs av församlingen (nr 830) konstaterar församlingen att de rumänska myndigheternas attityd gentemot landets minoriteter medför betydande orättvisor. Församlingen riktar en uppmaning till de rumänska myndigheterna att tillförsäkra de etniska, religiösa och språkliga minoriteterna deras rättigheter och att göra det möjligt för dem att fortsätta att leva i Rumänien utan att diskrimineras.

Under januarimötet diskuterade församlingen situationen rörande de *mänskliga rättigheterna i Malta* i anslutning till en särskild *författning* som antagits i Malta om *utländsk inblandning*. Tvivelsmål hade uttryckts om författningen stod i överensstämmelse med europakonventionen om mänskliga rättigheter, då den bl. a. förbjuder utländska medborgare att vara politiskt aktiva i Malta och maltesiska medborgare att delta i utländska radiosändningar riktade mot Malta.

Till att börja med rådde oenighet om tidpunkten var lämplig att ha en debatt om Malta under januarimötet. Förslag framfördes att uppskjuta den till nästa möte med hänsyn till de förändringar i landets styre som kort dessförinnan ägt rum. Efter omröstning blev dock beslutet att ärendet stod kvar på dagordningen. Det blev dock endast en kort debatt med deltagande endast av representanter för de olika politiska grupperna.

Dessförinnan hade dock två rapportörer givit sin uppfattning i frågan; en från politiska utskottet, Guiseppi Amadei (italiensk socialdemokrat) och en från juridiska utskottet, Heinz Schwarz (tysk kristdemokrati).

Amadei konstaterade i sin rapport (dok. 5325) att även om man kunde hävda att demokratin i Malta var hotad innebar den aktuella författningen inget brott mot europakonventionen om mänskliga rättigheter.

Schwarz hade däremot i sin rapport (dok. 5337) kommit till motsatt uppfattning.

I den korta debatten återspeglades motsättningarna mellan vänster och höger i församlingens politiska spektrum. Vänsterdelen motsatte sig förhastade slutsatser och ville undvika konflikt medan högerdelen önskade statuera exempel och fördöma de brott mot mänskliga rättigheter man hävdade hade begåtts i Malta. Resultatet av församlingens behandling av frågan blev dock att man uppskjöt ärendet till nästa möte i april 1985.

Frågan om *situationen i Latinamerika* stod på dagordningen för församlingens höstmöte men avfördes och uppskjöts till januarimötet efter yrkande av den kristdemokratiska gruppen, som hävdade att den rapport som utarbetats inför mötet var alltför kontroversiell. Författarna till rapporten var Miguel Angel Martinez (spansk socialist) och Jean-Pierre Fourré (fransk socialist).

I rapporten (dok. 5269) ges en utförlig beskrivning av den politiska och ekonomiska situationen i Latinamerika och kampen för demokrati. Rapporten innehåller också en genomgång av läget rörande de mänskliga rättighe-

terna. I rapporten efterlyses vidare stöd från Europa för den demokratiska utvecklingen i Latinamerika, syftande till fred, ekonomiskt och socialt framåtskridande samt skydd av mänskliga rättigheter. Vad gäller krisen i Centralamerika efterlyser rapportörerna stöd för den s. k. Contadoragruppens ansträngningar att finna en fredlig förhandlingslösning.

I debatten hävdade konservativa och kristdemokratiska ledamöter att rapporten saknade balans och var antiamerikansk. Detta tillbakavisades av ledamöter från den socialistiska gruppen.

I ett inlägg uttalade Stig Alemyr stöd för Contadoragruppens ansträngningar och efterlyste ökat europeiskt bistånd till området.

I den resolution (nr 835) som församlingen antog med knapp majoritet (62 för, 56 emot och 11 avstående) anmodas medlemsländerna att medverka till att den demokratiska pluralismen befästs i Latinamerika inte minst genom bistånd i olika former. Stöd uttalas också för Contadoragruppens ansträngningar.

Församlingen höll också under januarimötet en debatt om *förbindelserna mellan Europa och Förenta staterna*. Debatten täckte såväl de politiska som de ekonomiska aspekterna. Till grund för den politiska debatten låg en rapport (dok. 5328) utarbetad av Harald Lied (norsk konservativ). Den behandlar västvärldens säkerhet och avspänningens problem och omfattar vidare en genomgång av en rad internationella frågor, där man i Europa i vissa fall har gemensamma och i andra fall avvikande intressen jämfört med Förenta staterna. Rapporten utmynnar i en förhoppning om ökade förbindelser med Förenta staterna på det parlamentariska planet.

Diskussion i vad gällde de ekonomiska aspekterna skedde mot bakgrund av en rapport (dok. 5332) utarbetad av Govert van Tets (holländsk liberal). I denna rapport pekas på de nära ekonomiska band som finns mellan USA och Europa, bl. a. att under 1984 gick 30 % av USA:s export till västeuropeiska länder medan 25 % av dessa länders export gick till USA. Rapporten utmynnar i krav på att handeln mellan båda parter skall fungera fritt utan hinder av något slag.

I debatten deltog också representanter för amerikanska kongressen. Bl. a. hävdades från amerikanskt håll att man ofta kände sig frustrerad i politiska kretsar över, som man menade, Europas inkonsekventa hållning i skilda frågor.

I den antagna resolutionen (nr 838) uttrycker församlingen tillfredsställelse över återhämtningen i den amerikanska ekonomin; samtidigt understryker man att man är emot alla former av protektionism. De återupptagna nedrustningssamtalen mellan USA och Sovjetunionen välkomnas och man är positiv till ökade kontakter över Atlanten för att främja ömsesidig förståelse och undanröja missförstånd.

4. Ekonomiska frågor

På basis av en rapport från ekonomiska utskottet, utarbetad av Kurt Hugosson (dok. 5197) och en rapport från sociala utskottet, utarbetad av den italienske kristdemokraten Franco Foschi (dok. 5201) diskuterade församlingen under majmötet frågan om *sysselsättningen i Europa*.

I sin introduktion av rapporten analyserade Kurt Hugosson orsakerna till den rådande arbetslösheten i Europa och efterlyste en rad åtgärder från regeringarna, företagen och arbetsmarknadens parter.

Foschi underströk i sin introduktion särskilt arbetslösheten bland ungdomar som ett stort problem. Detta tema återkom också i den efterföljande debatten.

Ungdomsarbetslösheten betonades också i den rekommendation (nr 981) som församlingen antog. Ministerkommittén anmodas att särskilt beakta vikten av internationellt samarbete och se till att regeringarna ger bekämpningen av arbetslöshet högsta prioritet genom att främja privata och offentliga investeringar och satsa på yrkesutbildning. Satsning på små och medelstora företag och arbetstidsförkortning återfinns också i församlingens rekommendation, som också varnar för att åtgärder för bekämpande av arbetslöshet inte får drabba vad man uppnått på sociallagstiftningens område.

I egenskap av ordförande i EFTA:s ministerråd lämnade vid samma möte utrikeshandelsminister Mats Hellström en redogörelse för *EFTA:s verksamhet*. I sitt anförande uppehöll han sig vid frihandelns betydelse och betonade hur viktigt det var att man drev frihandeln vidare inte minst genom stöd till de internationella organ som har till uppgift att ta bort handelshinder. Hellström underströk vidare, att arbetslösheten var den centrala politiska frågan i dag. För att säkra en ökad och balanserad tillväxt efterlyste han bättre samordning av den ekonomiska politiken. Som den viktigaste frågan inför det stundande toppmötet mellan EFTA:s statsministrar pekade Hellström på det fortsatta samarbetet mellan EG och EFTA.

I den efterföljande debatten deltog från svensk sida Lennart Pettersson. Han tog bl. a. upp arbetslösheten i Europa som ett problem för EFTA-länderna och de ökade protektionistiska strömningarna.

I den resolution (nr 821) som antogs och som grundade sig på en rapport (dok. 5163) av Antoon Steverlynck (belgisk kristdemokrat) för det ekonomiska utskottet anmodas EFTA:s och EG:s regeringar att samordna sin ekonomiska politik för att på så sätt främja den ekonomiska återhämtningen i Europa. I resolutionen tas i övrigt avstånd från protektionistiska åtgärder och uppmanas till eliminering av de icke-tariffära handelshindren.

Inför höstmötet hade Margaretha af Ugglas och Rui Mendes (portugisisk socialdemokrat) utarbetat en rapport (dok. 5277) om *de ekonomiska förbindelserna mellan Europa och Latinamerika*. Till denna hade också jordbruksutskottet fogat ett yttrande (dok. 5278).

I sin presentation av rapporten betonade Mendes de historiska band som fanns mellan de latinamerikanska staterna och framför allt Portugal och Spanien. Tillkomsten av EG hade gjort att importen av jordbruksprodukter från Latinamerika minskat. Mendes uppehöll sig också vid de rådande problemen, skuldbördan, hög inflation och arbetslöshet samt efterlyste ökade kontakter på det ekonomiska området mellan Latinamerika och Europa.

Margaretha af Ugglas betonade i sitt inlägg särskilt vikten av att finna en lösning på de latinamerikanska ländernas skuldbörda och nödvändigheten av att undanröja tullhindren i Europa. Med exempel från Sverige visade hon att även de små länderna i Europa hade en roll att spela när det gällde de

ekonomiska förbindelserna med Latinamerika.

I den antagna rekommendationen (nr 991) förespråkar församlingen att de europeiska länderna skall utveckla sina ekonomiska förbindelser med Latinamerika bl. a. genom att avveckla existerande handelshinder, genom att verka för en förbättring av det internationella valutasystemet och genom att öka sitt bistånd. I rekommendationen efterlyses också åtgärder för att förhindra den pågående skogsskövlingen i Latinamerika.

Som uppföljning till ensärskild konferens som hölls i Lissabon i april 1984 om nord-syd-problematiken och Europas roll debatterade församlingen detta ämne vid sitt höstmöte.

Debatten skedde på grundval av en rapport (dok. 5271) utarbetad av Harry Aarts (holländsk kristdemokrat) och Uwe Holtz (västtysk socialdemokrat). Ett antal utskott hade härtil fogat särskilda yttranden (dok. 5285, 5294, 5286).

Den i Lissabon antagna deklarationen efterlyser en vitalisering av nord-syd-dialogen och ökat bistånd till u-länderna; den behandlar också bl. a. frågan om teknologiöverföring, utvecklingsbankernas och IMF:s roll samt problemet rörande råvaror.

I den antagna rekommendationen (nr 992) uppmanas ministerkommittén att i ökad utsträckning diskutera nord-sydfrågor i syfte att få en bättre koordinering av biståndet till u-länderna, såväl det bilaterala som det multilaterala. Församlingen efterlyser också resurser för att sätta igång en allmän europeisk nord-syd-kampanj.

Församlingen höll under januarimötet sin årliga debatt om *OECD*. Debatten ägde rum med deltagande av parlamentariska delegationer från Canada, Finland, Japan, Nya Zeeland och Förenta staterna.

Inför debatten hade John Osborne (brittisk konservativ) utarbetat en rapport (dok. 5329). Härtil kom yttranden från en rad utskott (dok. 5342, 5334, 5339, 5331, 5335 och 5330). Arbetslösheten i Europa betonas i rapporten som den allvarigaste frågan. 31 miljoner var arbetslösa under 1984 i OECD-länderna, varav 19 miljoner i Europarådets medlemsländer. För att komma till rätta med arbetslösheten efterlyste rapportören en aktiv sysselsättningspolitik, större flexibilitet på arbetsmarknaden och omorganisering av arbetstiden. Vissa länders höga skuldbörda betonades liksom de sociala kostnadernas ökande belastning på statsbudgeten.

OECD:s nye generalsekreterare Jean-Claude Paye menade att ekonomin i OECD-länderna under de senaste åren förbättrats. Även han uttryckte oro för arbetslösheten. OECD-länderna borde nu, var och en för sig, bemöda sig om att få ordning på sin ekonomi utan att störa det internationella samarbetet. Tillväxt måste främjas utan att inflationen tilläts stiga. Detta krävde avvägda kapitalinvesteringar och stor elasticitet på arbetsmarknaden. Den internationella handeln måste främjas och alla försök att lägga hinder i vägen härför stävjas. Slutligen måste förbindelserna med u-länderna utvecklas.

I den antagna resolutionen (nr 837) efterlyses åtgärder för att bekämpa arbetslösheten särskilt bland unga människor. Medlemsländerna uppmanas att investera i arbetsskapande delar av industrin, att vidtaga selektiva budgetära och finanspolitiska åtgärder för att främja tillväxten på ett sådant sätt att arbetstillfällena skapas, att främja offentliga investeringar, att

förbättra utbildningen av ungdomar, att införa flexibilitet på arbetsmarknaden och att omorganisera arbetstiden.

I en särskild resolution (nr 838) uppmanas medlemsländerna att vidta åtgärder för att hjälpa de *svältande i Afrika*.

5. Sociala frågor – hälsovård

Under höstmötet hölls en omfattande debatt om kampen mot *narkotikamissbruk och narkotikahandel*. Inför mötet hade Claude Wilquin (fransk socialist) utarbetat en rapport (dok. 5276) till vilken juridiska utskottet fogat ett yttrande (dok. 5283), som presenterades av Björn Körlof. Även kulturutskottet hade lämnat in ett yttrande i ämnet (dok. 5284).

I rapporten pekas på hur den ökande försäljningen och konsumtionen av narkotika dels beror på ökad produktion med åtföljande lägre priser dels på ökad tolerans från samhället av s. k. mjuka droger. Rapporten fäster också uppmärksamheten vid ökad spridning av nya preparat, bl. a. eter som används vid s. k. sniffning. Rapportören efterlyser ökat internationellt samarbete för att komma till rätta med drogmissbruket. Ökade insatser för att främja odling av alternativa grödor till dem som utgör basen för framställning av narkotika efterlyses.

I sin kommentar å juridiska utskottets vägnar satte Björn Körlof in kampen mot den internationella narkotikahandeln i ett större sammanhang vad gäller internationell brottslig verksamhet. Även han efterlyste ökat internationellt samarbete och genomförande av någon form av internationella, rättsliga sanktioner. Han pekade också på problemet huruvida såväl innehav som användande av narkotika skall straffbeläggas.

I sin rekommendation (nr 989) till ministerkommittén efterlyser församlingen ökat internationellt samarbete inte minst vad gäller utbyte av information och kvarstad på narkotikahandlars finansiella tillgångar. Församlingen efterlyser också ökade möjligheter att på internationellt vatten stoppa och undersöka fartyg misstänkta för att föra illegal last av narkotika. Ökad satsning på preventiva åtgärder för att förhindra att antalet missbrukare ökar efterlyses också.

Inför janurarimötet hade Franco Foschi (italiensk kristdemokrat) utarbetat en rapport (dok. 5321) om *kooperativernas framtid i Europa*. I rapporten underströks att kooperativerna dels kunde främja sysselsättningen dels överbygga de traditionella konflikterna mellan arbetsgivare och arbetstagarer. I ett särskilt yttrande (dok. 5333) pekade Pierre Lagorce (fransk socialist) på den stora roll kooperativerna som arbets- och organisationsform hade inom jordbrukssektorn.

I sin rekommendation (nr 1004) uppmanar församlingen ministerkommittén bl. a. att tillsätta en expertgrupp som skall göra en jämförande studie över lagstiftning som reglerar kooperativernas verksamhet.

I ett särskilt direktiv (nr 423) fick social- och hälsovårdsutskottet i uppdrag att senast under 1986 arrangera ett symposium om bekämpning av narkotikamissbruk och narkotikahandel.

I sin introduktion vid majmötet av juridiska utskottets rapport om *FN:s havsrättskonvention* (dok. 5194) anbefallde Hort Haase (tysk socialdemokrat) att medlemsländerna skulle underteckna FN:s havsrättskonvention, som öppnats för undertecknande i september 1982. Haase pekade på de fördelar detta skulle medföra genom möjlighet att delta i arbetet i den förberedande kommission som inom konventionens ram skall dra upp närmare riktlinjer för konventionens tillämpning. Undertecknande skulle också göra det möjligt att ingå i den havsrättsdomstol som enligt konventionen skall upprättas. Haase refererade i övrigt till det möte som Europarådet hållit i Palermo för att diskutera konventionen. Reglerna om djuphavsutvinning syntes utgöra det största problemet.

Detta problem underströks också i debatten där flera talare menade att reglerna för djuphavsutvinning var otillfredsställande för de större industriländerna. Andra talare pekade på det värdefulla regelkomplex som konventionen innebar på praktiskt taget alla områden som berörde havet och dess utnyttjande.

I en rekommendation (nr 983) anmodas ministerkommittén att verka för att medlemsländerna undertecknar konventionen och att de i övrigt söker spela en aktiv roll i den förberedande kommissionens arbete.

Under höstmötet hade församlingen att ta ställning till en rapport om *påtvingade försvinnanden* (dok. 5273) utarbetad av Joseph Verde (spansk socialist). Rapporten berör den form av försvinnande som genomförs av länders säkerhetsstyrkor med regeringarnas tysta medgivande. Rapporten visar att detta fenomen förekommer över hela världen och inte bara i Latinamerika, även om kanske mest uppmärksamhet riktats mot olika fall av försvinnanden därstädes.

I den antagna resolutionen (nr 828) uppmanas medlemsländernas regeringar att verka för att FN antar en deklaration vari påtvingade försvinnanden betecknas som ett brott mot mänskligheten. De personer som gör sig skyldiga till detta brott bör också kunna lagfaras i andra länder än där brottet begåtts.

Januarimötet antog en rekommendation (nr 1005) om *ESK och mänskliga rättigheter* på basis av en rapport (dok. 5326) utarbetad av Jean-Marie Caro (fransk medlem i UDF). I rekommendationen uppmanas ministerkommittén att diskutera det då förestående mötet i Ottawa om mänskliga rättigheter i syfte att koordinera medlemsländernas ståndpunkter inför mötet. Ministerkommittén uppmanas också att verka för att ett till rekommendationen bifogat utkast till konvention om skydd för mänskliga rättigheter antas.

Initiativet till att församlingen skulle utarbeta ett utkast till konvention om skydd för de mänskliga rättigheterna hade tagits 1982 av Claus Jäger (tysk kristdemokrat). Jäger presenterade i samband med församlingens behandling av ärendet ett yttrande (dok. 5350) från utskottet för förbindelse med europeiska icke-medlemsländer, vari tanke på en särskild konvention tillstyrktes. Jäger anklagade i detta sammanhang också de östeuropeiska staterna för brott mot de mänskliga rättigheterna i strid mot Helsingforsavtalet.

I en rapport om förhållandena mellan *nationella parlament och massmedia* (dok. 5084) presenterade sir Dudley Smith (brittisk konservativ) vid majmötet en jämförande studie över massmedias arbetsförhållanden i nationella parlament. Rapporten berör också täckningen i press och TV av debatter och beslut.

I sin introduktion av rapporten beklagade Dudley Smith att massmedia i ökande utsträckning underlåter att ge en fyllig och vederhäftig rapportering från parlamentens arbete.

I den antagna resolutionen (nr 819) efterlyser församlingen förbättringar på detta område samtidigt som man betonar vikten av att massmedia ges adekvata arbetsmöjligheter i de nationella parlamenten.

Inför höstmötet hade Joop Worrel (holländsk socialist) utarbetat en rapport (dok. 5270) dels med anledning av att de *europiska sportministrarna* hållit sin 4:e konferens i Malta i maj 1984 dels i anslutning till sommarolympiaden i Los Angeles 1984. Rapporten utmynnar i vissa tankar kring det framtida europeiska samarbetet på sportens område.

I den av församlingen antagna rekommendationen (nr 993) anbefalls ministerkommittén att avsätta tillräckliga resurser för att följa upp Malta-konferensens resultat.

Septembarmötet hade också att ta ställning till en rapport om *UNESCO:s verksamhet* (dok. 5274) som utarbetats av Roland Beix (fransk socialist). Rapporten ger en redovisning av den kris organisationen genomgår.

I samband med att rapporten presenterades framträdde organisationens generalsekreterare Amadou Mahtar M'Bow. Denne försvarade sig mot den kritik som riktats mot honom och UNESCO inte minst när det gäller inställningen till pressens frihet. Som svar på kritiken över att alltför stor andel av personalen verkade i Paris svarade M'Bow med att framhålla att UNESCO var en organisation för internationellt intellektuellt samarbete, inte i första hand för u-landsbistånd. Ett antal ledamöter från den konservativa gruppen protesterade i ett skriftligt uttalande över att M'Bow inbjudits, eftersom UNESCO och M'Bows fögderi underkastats hård kritik och var under utredning. Ett lika stort antal ledamöter, till vänster i det politiska spektrumet församlingen representerar, protesterade i sin tur mot detta uttalande genom ett eget skriftligt uttalande. De betraktade det förstnämnda uttalandet som ett otillbörligt personangrepp.

I den antagna resolutionen (nr 831) uttrycker församlingen förhoppningen att organisationens kris skall överbryggas och att samarbetet med Europarådet skall vidareutvecklas.

I anslutning till debatten om det framtida europeiska samarbetet (se ovan under politiska frågor) antog församlingen en rekommendation (nr 995) om det *europiska kultursamarbetet 1982-1984*. I denna anmodas ministerkommittén bl. a. att framgent söka samarbete med EG när det gäller genomförandet av Europarådets kulturaktiviteter.

Församlingen antog också i anslutning till denna debatt en rekommendation (nr 996) om *Europarådets arbete på mediaområdet*.

En rapport om *det europeiska musikåret 1985* hade utarbetats inför

januarimötet av Toby Jessel (brittisk konservativ). Över 1 000 olika projekt skulle genomföras under 1985. Firandet skedde som 300-årsjubileum till minne av födelsen av Bach, Händel och Scarlatti.

I en rekommendation (nr 1001) anmodas ministerkommittén att utnyttja erfarenheterna från musikåret för framtida samarbete med EG.

I en resolution (nr 834) anmodas medlemsländerna bl. a. att göra musik tillgänglig för alla och att underlätta för nya kompositörer och artister att utöva sin konst.

8. Vetenskap, teknologi, miljö, kommunala myndigheter

Inför höstmötet hade Juan Ramon Pajares (spansk socialist) lagt fram en rapport (dok. 5280) om regional planering och miljövård i de *europiska kustområdena*. I rapporten efterlyses större politiskt engagemang från berörda myndigheter i syfte att finna en ändamålsenlig harmoni mellan regionalplanering, skydd av miljö och ekonomisk utveckling.

Detta återspeglas också i den av församlingen antagna rekommendationen (nr 997), som också uppmanar medlemsländernas regeringar att utöka sitt samarbete i syfte att minska turismen i områden med känslig miljö.

Församlingen hade också under samma möte att ta ställning till en rapport (dok. 5257) om förhållandet mellan *skyddet av miljön och sysselsättningen*. Rapporten hade utarbetats av Pieter Stoffelen (holländsk socialist). Den ansluter sig nära till ett kolloquium som hölls i Barcelona tidigare under året och utmynnar i slutsatsen att en medveten miljöårspolitik oftast har positiv inverkan på sysselsättningen och att den rådande ekonomiska krisen med dess negativa effekter på sysselsättningen inte får tas till intäkt för att inte beakta behovet av att skydda miljön.

I den antagna rekommendationen (nr 998) ges bl. a. förslag till hur man skall kunna skapa nya arbetstillfällen i anslutning till en aktiv miljöårspolitik.

I anslutning till debatten om det framtida europeiska samarbetet (se ovan under politiska frågor) antog församlingen under höstmötet en resolution (nr 832) om *det europeiska vetenskapliga samarbetet*.

Under januarimötet diskuterade församlingen problem rörande *luftföroreningarna*. Ämnet stod ursprungligen ej på dagordningen men inskrevs i brådskande ordning genom att ett tillräckligt antal ledamöter begärde detta.

En kortfattad rapport (dok. 5261) presenterades av Günter Müller (tysk kristdemokrat) vari underströks hur allvarliga problemen med luftföroreningarna är och beklagades att ministerkommittén ej vidtagit de åtgärder församlingen i en tidigare rekommendation yrkat på.

I den korta debatt som följde på Müllers presentation av rapporten uttrycktes allmänt stöd för denna.

Anita Persson efterlyste i ett inlägg ökade insatser från ministerkommitténs sida och tog särskilt upp de negativa verkningarna i de nordiska länderna av luftföroreningar härstammande från Storbritannien.

I den antagna rekommendationen (nr 1006) uppmanas ministerkommittén att ge hög prioritet åt bekämpningen av luftföroreningar i sitt mellanstatliga

program; vidare efterlyses ett utkast till en ny europeisk konvention syftande till att minska utsläppen av svaveldioxid och kvävedioxider.

Redog. 1985/86:12

9. Befolknings- och flyktingfrågor

Till grund för församlingens behandling av dagordningspunkten om *naturalisation av flyktingar* som diskuterade under majmötet, låg en rapport utarbetad av kristdemokraten Georges Margue från Luxemburg (dok. 5215). I sin presentation av rapporten underströk Margue att medlemsländerna genom ratificering av 1951 års konvention om flyktingars ställning accepterat att minska kostnaden och tidsutdräkten för beviljande av medborgarskap till flyktingar genom s. k. naturalisation. Församlingen hade tidigare, 1969, sökt nå förbättringar i detta avseende, dock utan att ha nått resultat. Margue efterlyste en flexiblare och för flyktingar generösare tillämpning av gällande regler. Han menade också att underåriga automatiskt borde förvärva nytt medborgarskap om föräldrarna gjorde det.

Margues synpunkter återspeglades i den rekommendation (nr 984) som församlingen antog.

Under septembermötet hade församlingen att ta ställning till ett förslag till rekommendation till ministerkommittén om *illegal invandring*. Till grund för debatten låg en rapport (dok. 5265) utarbetad av Franco Foschi (italiensk kristdemokrat) vari oro uttrycks för den ökande strömmen av illegal invandring. I rapporten pekas på bakgrunden härtill bl. a. fattigdomen i emigrationsländerna och efterfrågan på billig arbetskraft i immigrationsländerna. Rapporten tar avstånd från de ofta bryska metoder som kommer till användning vid förpassning och utvisning av invandrare, som tagit sig in i ett land på illegal väg.

I den antagna rekommendationen (nr 990) uppmanas ministerkommittén att verka för att olaglig trafik med illegal arbetskraft förbjuds och bestraffas. Församlingen efterlyser också närmare internationellt samarbete och utökat bistånd för att skapa arbetstillfällen i ursprungsländerna. Ett allmänt krav på att mänskliga rättigheter även kommer illegala invandrare tillgodo framförs också.

Höstmötet diskuterade vidare en rapport (dok. 5263) utarbetad av Robert Galley (fransk socialist) om *Europarådets bosättningsfond*. I den antagna rekommendationen (nr 999) anmodas ministerkommittén att verka för ytterligare bidrag till fonden och ställa sig positiv till utökat medlemskap bl. a. av Jugoslavien.

Höstmötet hade också att ta ställning till en rapport (dok. 5267) utarbetad av François Grussenmeyer (fransk socialist), vari den *Mellanstatliga migrationskommitténs* (ICM) verksamhet kommenterades. I den av församlingen antagna resolutionen (nr 829) uttalas fortsatt stöd för ICM.

10. Jordbruksfrågor

I anslutning till debatten under höstmötet om det framtida europeiska samarbetet (se ovan under politiska frågor) antog församlingen en resolution (nr 833) om de *jordbrukspolitiska konsekvenserna av Spaniens och Portugals inträde i EG*.

Församlingen hade under januarimötet att ta ställning till ett utkast till en rekommendation om *den marina föroreningen och fisket*. Debatten skedde mot bakgrund av en rapport (dok. 5323) av Edward Garrett (brittiska arbetarpartiet). I rapporten pekas på hur olika former av föroreningar negativt påverkar fisket i Östersjön, Nordsjön och Medelhavet; särskilt nämns olja, industriutsläpp bl. a. av olika tunga metaller, gödningsämnen och radioaktivt avfall.

I den antagna rekommendationen (nr 1003) uppmanas medlemsländerna att leva upp till de internationella avtal de ingått, att satsa mer på forskning för att klarlägga de marina föroreningarnas effekter på fisket och människorna och att se till att nya industrier vid kuster förses med advekata reningsanläggningar.

Församlingen hade också under samma möte att behandla en rapport om de problem som är förknippade med *jordbruk på små öar* (dok. 5324). Rapporten lades fram av John Corrie (brittisk konservativ). I rapporten efterlyses ökade insatser från samhällets sida till stöd för jordbrukare verksamma på öar, ex. subsidier för färjetransporter, utbyggnad av s. k. roll-on-roll-off-terminaler, främjande av kollektiva inköp av gödningsmedel och utsäde liksom god tillgång på energi. Detta krav återspeglas i den antagna rekommendationen (nr 1002).

Rekommendationer

Redog. 1985/86:12

Bil.

Nr

- 979* om framtida sjuk- och hälsovårdsstrukturer
- 980* om organiserande av 3:e arbetsmarknadsministerkonferensen
- 981 om sysselsättningen i Europa
- 982 om demokratins försvar mot terrorism i Europa
- 983 om FN:s havsrättskonferens
- 984 om naturalisation av flyktingar
- 985* om tillhandahållande och användande av mänskligt blod och blodprodukter
- 986* om det Internationella institutet för mänskliga rättigheter
- 987* om europeiska pilgrimsvägar
- 988* om öst-väst-relationerna
- 989 om kampen mot narkotikamissbruk och narkotikahandel
- 990 om illegal invandring i Europa
- 991 om de ekonomiska förbindelserna mellan Europa och Latinamerika
- 992 om nord-syd-konferensen och Europas roll
- 993 om europeiskt samarbete inom sport
- 994 om det framtida europeiska samarbetet
- 995 om europeiskt kultursamarbete 1982-1984
- 996 om Europarådets arbete på mediaområdet
- 997 om miljöskydd i europeiska kustområden
- 998 om skydd av miljön och sysselsättningen
- 999 om Europarådets bosättningsfond
- 1000 om tjänstemännen i de europeiska samarbetsorganisationerna
- 1001 om det europeiska musikåret 1985
- 1002 om jordbruk på små öar
- 1003 om den marina föroreningen och fisket
- 1004 om kooperationernas framtid
- 1005 om ESK och mänskliga rättigheter
- 1006 om luftföroreningar

Resolutioner

Nr

- 816* om situationen i Cypern
- 817* om miljörörelser i Europa
- 818* om datateknik i jordbruket
- 819* om ändringsförslag (paragraf 30) i församlingens procedurregler
- 820 om nationella parlament och massmedia
- 821 om EFTA
- 822 om situationen i Turkiet
- 823* om Internationella Rödakorskommittén (ICRC)
- 824* om återvändande av argentinska flyktingar till hemlandet
- 825* om utrotningshotade fiskarter
- 826* om öst-väst-förbindelserna
- 827* om vetenskapligt och tekniskt samarbete mellan öst och väst

- 828 om påtvingade försvinnanden
- 829 om mellanstatliga migrationskommitténs 23:e rapport
- 830 om situationen för de etniska minoriteterna i Rumänien
- 831 om UNESCO
- 832 om europeiskt vetenskapligt samarbete
- 833 om jordbrukspolitiska konsekvenser av Spaniens och Portugals inträde i EG
- 834 om det europeiska musikåret 1985
- 835 om situationen i Latinamerika
- 836 om förbindelserna mellan Europa och Förenta staterna
- 837 om OECD
- 838 om svälten i Afrika

Direktiv

Nr

- 422* om vetenskapligt och tekniskt samarbete mellan öst och väst
- 423 om organiserande av en hearing för bekämpande av narkotikamissbruk och narkotikahandel
- 424 om situationen för de etniska minoriteterna i Rumänien

Yttranden

Nr

- 118* om texter antagna av ständiga konferenser rörande lokala och regionala myndigheter
- 119* om Europarådets räkenskaper och budgetar för åren 1982, 1984 och 1985
- 120* om programbudgeten för Europarådets parlamentariska församling 1985

---

*Antagna av ständiga utskottet.